

7

Stemmingen moties Gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Instelling van een gedeeltelijk verbod op het dragen van gezichtsbedekkende kleding in het onderwijs, het openbaar vervoer, overheidsgebouwen en de zorg (Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding)**,

te weten:

- de motie-Schalk c.s. over de wenselijkheid van een onderzoek om gezichtsbedekkende kleding in zijn algemeenheid te verbieden bij manifestaties en demonstraties (34349, letter G);
- de motie-Köhler c.s. over het volgen van de effecten van de wet en het in kaart brengen van de bevindingen daarvan (34349, letter H).

(Zie vergadering van heden.)

De voorzitter:

Hebben alle leden de presentielijst getekend?

Dan gaan we eerst stemmen over de motie 34349, letter H, de motie van het lid Köhler c.s. over het volgen van de effecten van de wet en het in kaart brengen van de bevindingen daarvan.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer Rombouts (CDA):

Mevrouw de voorzitter. Onze fractie hecht belang aan een breed draagvlak onder deze norm die we gaan stellen en dit signaal dat we af willen geven, dus onder dit wetsontwerp. Er was hiervoor ook een breed draagvlak in de Tweede Kamer; ik kijk nu even naar de SP-fractie. Toch gaat de CDA-fractie tegen deze motie stemmen. Nog los van de hoge mate van overbodigheid van de motie, gaat zij ook afbreuk doen aan de gewenste heldere normstelling en aan het duidelijke signaal. Na ampele overwegingen vinden wij het nog maar de vraag of de werkers in het veld, de chauffeur, de verpleegster, de onderwijzer, met deze motie geholpen zal zijn.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Rombouts.

Meneer Van Hattem, we doen eerst even de motie van het lid Köhler. Nog anderen? Mevrouw Nooren.

Mevrouw Nooren (PvdA):

Voorzitter. Net als de SP-fractie zijn wij blij met de toezeggingen van de minister aan ons en andere fracties dat onderwijzers, buschauffeurs en zorgverleners geen rol in

de handhaving van de wet zullen krijgen en dat ze zelf ruimte hebben hoe om te gaan met het verbod in hun gebouwen. Hoe er hiermee omgegaan moet worden in de zorginstellingen, moet overigens nog helder worden, zoals de minister ook aangeeft. Daarover gaat ze in overleg met de sector. Wij steunen daarom de motie van de SP, waarin dit is vastgelegd evenals het feit dat de wet op toegevoegde waarde voor de veiligheid en de maatschappelijke participatie van vrouwen met een boerka of een nikab wordt geëvalueerd.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Nooren. Ik dacht dat meneer Engels naar de microfoon liep. Vandaar dat ik wat voorzichtig was.

Mevrouw Bikker.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Dank u, voorzitter. Mijn fractie kan de constatering ten aanzien van het onvoldoende inzicht in de doelmatigheid en uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel niet volledig delen. Wij hebben een andere afweging gemaakt over de subsidiariteit en dat heb ik ook tijdens het debat kenbaar gemaakt. Natuurlijk zijn wij, net als de SP-fractie, zeer blij met de toezeggingen die de regering eigenlijk aan mijn fractie ook heel duidelijk heeft gedaan. Al met al zou je kunnen zeggen: dit stond toch ook al in de Handelingen. Maar er is een dictum, en op wat daarin staat, zijn wij niet tegen. Daarom zullen wij de motie steunen.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Bikker.

Nog anderen? Ja. Meneer Schalk.

De heer Schalk (SGP):

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Deze motie hoort uiteraard bij het voorliggende wetsvoorstel. Daarover heb ik al aangegeven dat mijn fractie dat zal steunen, louter en alleen vanuit het oogpunt van veiligheid en transparantie. Die zijn cruciaal. Het dictum van de motie-Köhler kan eveneens op de steun van mijn fractie rekenen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Schalk.

Ik zag dat meneer Schouwenaar ook nog wilde spreken.

De heer Schouwenaar (VVD):

Voorzitter, dank u wel. Mijn fractie kan zich op zich vinden in het dictum van de motie, maar wij vinden dat ook de overwegingen daarbij horen en er mede deel van uitmaken. In de overwegingen kunnen wij ons niet vinden. Dus al met al zullen wij na ampele overwegingen tegen de motie stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Schouwenaar.

Meneer Ten Hoeve.

De heer Ten Hoeve (OSF):

Voorzitter. Het wetsvoorstel zelf geeft een heel strakke benadering. In de discussies zijn daarop een aantal nuances ingebracht, naar aanleiding van wat verondersteld moet worden onvermijdelijk de praktijk te worden. Dat daarover duidelijkheid geschapen wordt in deze motie, lijkt mij een goed ding. Ik zal dus voor de motie stemmen, om daarmee de discussie handen en voeten te geven.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Ten Hoeve.

Nog anderen? Nee. Dan gaan we stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Köhler c.s. (34349, letter H).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, de ChristenUnie, de PvdA, de PvdD, 50PLUS, de OSF en de SP voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de VVD, het CDA, GroenLinks, D66 en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen we nu over de motie 34349, onder letter G, de motie-Schalk c.s. over de wenselijkheid van een onderzoek om gezichtsbedekkende kleding in zijn algemeenheid te verbieden bij manifestaties en demonstraties.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer Van Hattem (PVV):

Dank u, voorzitter. Het dictum van de motie luidt: "verzoekt de regering de wenselijkheid te onderzoeken om gezichtsbedekkende kleding, zoals maskers, bivakmutsen, integraalhelm en dergelijke in zijn algemeenheid te verbieden bij manifestaties en demonstraties, tenzij er sprake is van een specifieke reden om dit wel toe te staan." Voorzitter, dit is wat de PVV-fractie betreft de omgekeerde gang van zaken. Het is aan óns, als volksvertegenwoordiging, om een politieke wenselijkheid uit te spreken over een maatregel. Deze motie verzoekt om die wenselijkheid te onderzoeken bij onder andere ongekozen burgemeesters. Op zo'n biased onderzoek zit onze fractie niet te wachten. Wij achten daarom deze motie niet opportuun. We zullen daarom de motie niet steunen. Uiteraard zal de PVV-fractie wel voor het wetsvoorstel stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Hattem.

Meneer Köhler.

De heer Köhler (SP):

Voorzitter. Over de motie van collega Schalk c.s. wil ik het volgende zeggen. De SP-fractie heeft wel grote twijfels bij de wenselijkheid om tot een dergelijke landelijke wetgeving over te gaan. Maar wij constateren dat in deze motie niet meer wordt gevraagd dan een onderzoek naar de wenselijkheid. Nou ja, dat is zo weinig dat we daar nauwelijks bezwaar tegen kunnen maken. Dus daarom zullen wij onze steun aan de motie niet onthouden.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Köhler. Zijn er nog anderen die een stemverklaring wensen af te leggen over de motie-Schalk? Nee.

Ik stel voor te stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Schalk c.s. (34349, letter G).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, 50PLUS, de OSF en de SP voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de PvdD, D66 en de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.